

AKIŲ PAŽEIDIMO YPATUMAI ROŽINE SERGANČIŲ PACIENTŲ GRUPĖJE

Darbo autorius. Greta JOSKAUDAITĖ, VI kursas.

Darbo vadovai. Doc. dr. Rūta GANCEVIČIENĖ, gyd. rez. Ieva JONAITYTĖ, gyd. rez. Inga ČESNAVIČIŪTĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Infekcinių ligų ir dermatovenerologijos klinika, VUL SK Dermatovenerologijos centras.

Darbo tikslas. Įvertinti akių pažeidimo dažnį tarp rožine sergančių pacientų, būdingiausių rožinės sukeltus akių simptomus bei akių rožinės nustatymo dažnį klinikinėje praktikoje.

Darbo metodika. Nuo 2023 metų liepos iki 2024 metų sausio mėnesio buvo atliktas anoniminis anketinis skerspjuvio tyrimas. Tiriamieji anketas pildė internete, specializuotose su rožine susijusiose arba bendro pobūdžio socialinių tinklų grupėse. Taip pat tyrime dalyvavo Vilniaus universiteto Santaros klinikų Dermatovenerologijos centro ir vienos privačios klinikos, teikiančios dermatovenerologijos paslaugas Vilniuje, pacientai, sergantys rožine. Tiriamieji atsakė į demografinius, su odos rožine ir akių pažeidimu susijusius klausimus. Statistinė duomenų analizė atlikta MS Excel ir RStudio programine įranga.

Rezultatai. Anketą užpildė 341 asmuo, į tyrimo analizę įtraukti 339 respondentai. 86,7 proc. (n = 294) tyrimo dalyvių buvo moterys. 32,2 proc. (n = 109) respondentų priskirti rožine sergančių grupei, o 67,8 proc. (n = 230) – kontrolinei, t. y. rožine nesergančių grupei. Vidutinis amžius rožine sergančiųjų grupėje buvo 40,7 m. ($\pm 9,7$, [19;60]), kontrolinėje – 42,3 m. ($\pm 14,0$, [16;75]).

Rožine sergančiųjų grupėje akių pažeidimo simptomus nurodė 31,2 proc. (n = 34) respondentų, kontrolinėje – 26,5 proc. (n = 61), tačiau nustatytas skirtumas tarp grupių nebuvo statistiškai reikšmingas (p = 0,371). Abejose – sergančių rožine ir kontrolinėje, grupėse dažniausiai stebimi simptomai buvo akių sausumas (atitinkamai 24,8 proc., n = 27 ir 18,7 proc., n = 43) bei akių vokų paraudimas ar patinimas (atitinkamai 21,1 proc., n = 23 ir 15,7 proc., n = 36). Sergantys rožine statistiškai reikšmingai dažniau patyrė akių deginimą ar gėlimą (p < 0,001), dažniau stebėjo išsiplėtusias kraujagysles junginėje (p = 0,022) ir ant akies voko ar jo krašto (p = 0,002) bei dažniau simptomai pasireiškė abiejų vokų odoje (p < 0,001). Kontrolinėje grupėje simptomai dažniau pasireiškė tik vienos akies voko odoje (p = 0,034).

Rožine sergančių ir akių simptomų turinčių grupėje, į gydytoją dėl pastarųjų simptomų kreipėsi 67,6 proc. (n = 23) tiriamųjų. Dažniausiai tiriamieji kreipėsi į gydytoją oftalmologą (50 proc., n = 17) ir dermatovenerologą (29,4 proc., n = 10), rečiau – į šeimos gydytoją (11,8 proc., n = 4) ar gydytoją alergologą–klinikinį imunologą (2,9 proc., n = 1). Iš tiriamųjų, kurie kreipėsi į gydytoją, 34,8 proc. (n = 8) apsilankymo metu diagnozuotas rožinės sukeltas akių pažeidimas.

Išvados. Akių rožinei būdingi simptomai pasireiškia trečdaliui rožine sergančių pacientų. Dažniausiai pasireiškiantys simptomai yra nespecifiniai, tokie kaip akių sausumas ir akių vokų patinimas bei paraudimas. Nors rožinei būdingų akių simptomų paplitimas tarp sergančių rožine yra panašus kaip bendroje populiacijoje, akių deginimas ar gėlimas, išsiplėtusios kraujagyslės junginėje ir ant akies voko ar jo krašto bei abiejų akių vokų odos simptomai yra labiau būdingi sergantiems rožine. Nors dauguma rožine sergančiųjų kreipiasi į gydytoją dėl akių simptomų, tik trečdaliui jų diagnozuojamas rožinės sukeltas akių pažeidimas.

Raktažodžiai. Akių pažeidimai; akių rožinė; odos rožinė; rožinė.